

፪ይ ሰንበት ዘጽጌ

ጥቅምቲ 6 2015 ዓ.ም.(10/16/2022)

ጸሎተ መቐጥባታ ቀንዲ መጋበሪ ሰላም

መዝሙር: ኪነ ጥበቡ መንክር ውዕጹብ... ሥራሕ ጥበቡ ዘገርምን ዘደንቕን እዩ፤ እቲ ኣብ ሰማየ ሰማያት ዘሎ ኣባና ምሕረቱ ገለጸ ንሰማይ ብኸዋኸብቲ ኣብሪሁ ዝኸለሎ፤ ንምድሪ ብጽፋይ ዕምባባ ዘገጸ፤ ሰንበት ከም ንቡር ከዕርፉ ምእንቲ ዝሰርዐ፤ መኣዛ ቅዱሳን ከም ሸቱ ሊሊ ኣብ ቆላታት፤ ቃርፋን ናርዶስን ዓምበቡ።

ንባባት: 2ቆሮ 1:18-23፤ 1ጴጥ 4:12-ፍ፤ ግ.ሓ. 19-፤ 8-21፤ ሉቃ 5:1-12።
ምስባክ: ተዘክር እግዚአ ከመ መሬት ንሕነ ሰብእስ ከመሳዕር መዋዕሊሁ ወከመ ጽጌ ገዳም ከማሁ ይፈረ። ኣ ጎይታ መሬት ምዃና ዘክር፤ ሰብ ከም ሳዕሪ ምዃኑ መዋዕሉ ከም ዕምባባ በረኻ ከምኡ ከም ዝፈሪ ዘክር።

ካልኣይ ሰንበት ዘጽጌ ፍሉይ ኣብነት ማርያም ተኸቲልና ንኣምላኽ ክንመርጽ እሞ ቅዱስ ሕይወት ክንመርሕ ዝሕግዘና ሰንበት እዩ። ማርያም “ነፍሰይ ንእግዚአብሔር ተዕብዮ” ክትብል እንከላ ኣብ ኣምላኽ ዘልኣ እምነት ንምግላጽ እዩ። ንሳ ብመልኣኽ ንዝተነግራ ጉዳይ ድሕነትና ንትሰብእት ወልደ እግዚአብሔር ሕራይ ኢላ ተቐቢላ፤ ኣብ ምድራዊ ሕይወት ወዳ ክሳብ መወዳእታ ኣብ መስቀል ሞቱ ከይተረፈ ኣሰንያቶ ነዚ ኹሉ ዘኸኣላ እምነታ እዩ።

መልሲ ሕይወትና ኣብቲ ማርያም ምስ ኣምላኽ ዝሃበቶ ክንሰርዕ እንተ ኸኣልና መገዲ ድሕነት ጸሪግና ኣሎና ማለት እዩ፤ ናይ ሎሚ ንባባትና ኣብዚ መሰረት ገርና ጉዳይ ድሕነትና ከሰክፈና ከምዘለዎ ክንሓስብ እሞ ካብቲ ዝነኣሰ ካሳብ እቲ ዝዓበየ ኣፍደገ ሰማይ ዝዳገዎልና ኩሉ ሓዲግና ንኢየሱስን ማርያምን ክንሰምዕ ስንድዋት ንኹን።

ወርታ ጥቅምቲ ኣብ ላቲናዊ ስርዓት ንዝኸተሉ ብፍሉይ ጸሎተ መቐጥባታ ብዝያዳ እናኣስተንተኑ ክጽልዩ ዘዘኻክር እዎን እዩ። ኣብ ስርዓትና ካብ 25 መስከረም ክሳብ 6 ኅዳር ዘመነ ጽጌ ኢልና ብፍሉይ ንማርያም ንዝክር ነስተንትንን። ነዚ እዋናት ፍሉይ ዝገብሮ እዎኑ እውን እዩ። ዘራእቲ ፈርዩ ሓረስታይ ፍሪ ጸማኡ ክሓፍስ ብተስፋ ዝርእየሉ፤ ከምኡ ኣብዚ እዎን መሬት ጥራሕ ዘይኮነ ጸባ ጠሰሚ መዓር ብቐሊል ዝርከበሉ እዎን ስለ ዝኾነ ፍሉይ እዎን እዩ። ነዚ ኹሉ ክንርኢ ከሎና ኣብ መንፈሳዊ ሕይወትና ካብዞም ኣብዚ ዓለም ዝተፈጥሩ ዝለዓለ ክብርን ውዳሴን ዝግብኡ ማርያም ኣደ መድኃኒና ክንዝክራ እሞ ኣሰራ ስዒብና ደቂ ማርያም ዘብለና ሕይወት ክንለብስ እሞ ሕይወትና ምስኣ ከም ዝጉዓዝ ክንገብር ኣሎና።

ጸሎተ መቐጥባታ ወላ እኳ ብመሰረቱ ላቲናዊ ስርዓት ናይ ዝኸተሉ ይኹን እምበር ኣብ ሃገርናን ኣብ ኩሉ ካቶሊካዊ እምነት ዝኸተሉ ዝውቱርን ፍሉይ ፍቕሪ ማርያም ዘሕድር ዓሚቕ ጸሎት ስለ ዝኾነ ኣብ ኩሉ ይዝውተር። ዝዓበየ ዝንኣሰ ብቐሊል ክደግሞ ስለ ዝኸኣል ግሩህን ቀሊልን ጸሎት ግን ከኣ ምሉእ ትምህርተ ወንጌል ዝሓዘ ስለ ዝኾነ ክነዘውትሮ ብዝያዳ ጸጋ ኣምላኽ ዘውህብ ጸሎት እዩ። ማዕረ ማዕረ ውዳሴ ማርያም ዝኸይድ ዓሚቕ ምስጢር ድሕነት ዝሓዘ ጸሎት እዩ።

ጸሎተ መቐጥባታ ብ1208 ዓ.ም ማርያም ንቅ. ደሞኒኮስ ኣብ ደቡባዊ ክፍሊ ፈረንሳይ ኣብ ሓደ ቤተ ክርስቲያን ምስ ተራእየቶ እዩ ብዝያዳ ጀሚሩ። ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ፕዮስ ፪ይ ነቲ ብ7

ጥቅምቲ 1571 ዓ.ም. አብ ለፓንቶ አብ መንጎ አስላምን (ቱርኪ) ክርስትያን ዝተገብረ ብርቱዕ ውግእ ብአማላድነት ማርያም ክርስትያን ዝተዓወቱሉ እሞ ኤሮጳ ካብ ወራር አስላም ዝደጋነትሉ ብምዝካር “ናይ ዓወት እምበትና” (Our Lady of Victory) ብምባል ክብዓልን ጸሎተ መቐጻጸርያ ክድገም አዊጀም። ጳውሎስ ፮ይ ብ1969 ነቲ ብዓል (Our lady of the Rosary) “እኖና ብዓልቲ መቐጻጸርያ” አብ ዝብል ቀይሮሞ።

ጸሎተ መቐጻጸርያ ክንደግም እንከሎና አብ ምስጢር ክርስቶስ አሰር ማርያም ብምኽታል እነስተንትኖ ጸሎት እዩ። ማርያም ብፍሉይ አብ ምስጢር ሥጋዌ፣ አብ ሕማማቱን ትንሣኤኡን ዝተሳተፈት ፍልይቲ ፍጥረት እያ። ጸሎተ መቐጻጸርያ ሓሳባትና፣ ራእይታትና፣ ስምዒታትናን ሃረርታና አብ ሓደ ከም ዘተኩር ወይ ዝጥምት ይገብረና። አብ አስተንትኖን አብ ክርስቶስ ማእከል ኩሉ ገርካ እትገብሮ ጸሎት እዩ፣ ካብ ናይ ቅ. መጽሓፍ አስተንትኖ ዘይፍለ እዩ።

ጸሎተ መቐጻጸርያ ናይ ምሉእ እምነት ክርስትና ትሕዝቶ ጸሚቕ ዝሓዘን ብቅዱስ መጽሓፍ ዝተገልጸ ጸሎት እዩ። ብጭቡጥ ብናይ ማርያም ተመክሮ መሰረት ገሩ ስለ ዝጅምር ብሉጽ ናይ አስተንትኖ ጸሎት እዩ። ቅ. ጳውሎስ ፮ይ ክገልጽዎ እንከለዉ ከም ጸሎተ ወንጌል መጠን አብ ምሥጢር ድሕነት ሥጋዌ ወልድ አብ መቐጻጸርያ ብንጹር ክርስቶሳዊ ርድኢት ዝሓዘ እዩ ይብሉ።

ጸሎተ መቐጻጸርያ ናይ ሰላም ጸሎት እዩ። ካብ መጀመርያ ከምቲ ማርያም ምስ ሰላም ዘልአ ጸሎት መቐጻጸርያ ኸአ ናይ ሰላም ጸሎት እዩ። አብ ፋጢማ ማርያም ነቶም ሰለስተ ቆልዑት ክትርአዮም እንከላ ከምቲ ንደሞኒኮስ ዝበለቶ ጸሎተ መቐጻጸርያ ምእንቲ communism ናይ ዘመና መናፈቕነት ደው ክብል ክደግሙ ነገራቶም። ር.ሊ.ጳ በነዲክቶስ አብ ዝጸሓፍዎ መቐጻጸርያ ብጽቡቕ ንስለ ምድጋም ወይ ብአፍ ጥራ ዘይኮነ ብሓቅን ብምስትውዓልን ክጽለ እንከሎ ዕርቅን ሰላም የውርድ ይብሉ።

ጸሎተ መቐጻጸርያ አብ ምስጢር ሥጋዌን ትንሣኤን ስለ ዘቶክር ፍሉይ ጸሎት እዩ። አብዚ ማርያም እቲ ሓቀኛ ቦትአ ሒዛ አገልጋሊት አምላኽን መንፈሳዊት አደ ሓዋርያትን ከም ዝኾነት ንርእዪ። ሓደ ውሩይ ደሞኒካዊ ሰባኻይ Pe're Lacordaire ዝተባህለ ብዛዕባ መቐጻጸርያ ክዛረብ እንከሎ ወንጌል አብ ውሽጡ ዝርከብ እናበለ ብምልኡ ናይ ወንጌል አስተንትኖ ከም ዝኾነ ይገልጽ። ሓደ ስሙ ዘይፍለጥ ደሞኒካዊ ከም ዝብሎ ኸአ ጸሎተ መቐጻጸርያ ካብ ጸሎት ምጳኑ ብዝያዳ ከመይ ኢልካ ከም ዝሰበኽ ዝገልጽ እዩ ይብል። አብ ጸሎተ መቐጻጸርያ ምሉእ ወንጌል ኢና እንሰብኽ። ጸሎተ መቐጻጸርያ እምብኣር መሰረቱ ብምልኡ ቅ. መጽሓፍ እዩ። ብምልኡም እቶም ምስጢራት ናይ ሓደ ሰባኻይ ወንጌል ናይ እምነት መዝገብ ኮይኖም ንኹሉ እቲ ዘድሊ ስብከተ ወንጌል ብቐጻሊ ንምስባኽ ዝሕግዝ ዓቢ መጋበሪ እዩ።

ጸሎተ መቐጻጸርያ ናይ ስድራ ውዳሴን ጸሎትን እዩ። መቐጻጸርያ ግላዊ ጸሎት አብ ክርስትያናዊ ሕይወትን እምነትን ኮይኑ ንኹሉ አብ ምስጢር ክርስቶስ አሰር ማርያም እታ እንኮ አብ ምስጢር ሥጋዌን ትንሣኤን ብግላ ዝተሳተፈት ምስአ ብሓባር ከነስተንትን ክጽልን ዝዕድም ፍሉይ ጸሎት እዩ። ቤተ ክርስትያን ጸሎተ መቐጻጸርያ ክዝውተር ክትነግር እንከላ ብአማላድነት ማርያም ዝርከብ ፍሉይ ጸጋ አብ ትምህርተ ወንጌልን አብ ታሪኽ ክርስትናን መሰረት ብምግባር እያ። እዚ ፍሉይ ሃብቲ ቤተ ክርስትያን ዝኾነ ጸሎተ መቐጻጸርያ ሓደ ካብቲ ንዘመናት ብዝበለጸ አኽብሮትን ድለትን ክጽለ ዘኽላሎ እቲ ብአኡ ዝርከብ ርኡይ ጸጋ እዩ። ሰባት በዚ ጸሎተ መቐጻጸርያ ብዓቕሚ ሰብ ክብጻሕ ዘይተኻእለ ተአምራታት ክፍጸሙ አብ ግብሪ ተራእዩ።

አብ ሉርድስን ፋጢማን አብ ዝተገልጸ ግልጸት ማርያም ነቶም ዝተራእዮቶም ጸሎተ መቐጻጸርያ ክድገም ነገራቶም። ሓፋሽ ህዝቢ አብቲ ዝግበር ዝነበረ ጸሎት ምስቶም ዝተራእዮቶም ኮይኑ

ይጽሊ ነሩ። እዚ ጸሎተ መቅደርያ ህያብ ማርያም ናብ ክርስቶስ ዝመርሕ ፍሉይ ካብ ኩሉ ጸሎታት ቤተ ክርስቲያን እዩ። ቅ. ዮሐንስ ጳውሎስ ፪ይ ኣብ ሓዋርያዊ መልእኽቶም ብዛዕባ መቅደርያ (Rosarium Virginis Mariae) ኣብ ዝብል መቅደርያ ክንደግም ከሎና ፍሉይ መገዲ ኣብቲ ብፍሉይ መገዲ ኣብ ልዕሊ ነፍሲ እትገብሮ እናሓሰብና ከሎና ንማርያም ንክተል። ንርእስና ኣብ ትሕቲ ባርኖሳ ሓለዋኦ ኮይና ንልባትና ክትመርሓና ነፍቅደላ ይብሉ። **ር.ሊ.ጳ. ዝብልዎ ዘለዉ መቅደርያ ብምስጢራዊ መገዲ ኣብ ጎኒ ማርያም ከም እንኸውን ይገብረና፤** እዚ ኸኣ ከምቲ ክርስቶስ ኣብ ናዝሬት ብሰብአዊ መገዲ ክዓቢ እንከሎ ትሕልዎን ትጥምቶን ከም ዝነበረት ንኣና ኸኣ ትሕልወና። ንነፍሲ ወከፍና ኣብ ክርስቶስ ወዳ ብምሉእ ኣብኡ ክሳብ እንልውጥን እንቕየርን ክትምህረናን ክትልውጠናን ትርከብ። እዚ ኣስተንትኖ ኣብ ቅድሚ ኢየሱስ ክርስቶስ ብሓሳብ ጥራሕ ዝኸውን ነገር ኣይኮነን። ጸሎተ መቅደርያ ብቐረባ ኣብ ኢየሱስ ከም እንቐርብ ይገብረና።

መቅደርያ ቤት ትምህርቲ ኣስተንትኖን ሱቕታን እዩ። ኣብ መጀመርያ ጸሎት ደጋጊምካ እትገብሮ ቃላት እዩ ዝመስል በዚ ኸኣ ሱቕታ ወይ ኣስተንትኖ ምስ ዝብል ዝገራጮ እዩ ዝመስል። ብሓቂ ክንርእዮ ከሎና እዚ ደጋጊምና እንጸልዮ ሰላም ንኣኹ ኣ ማርያም ነቲ ውሽጣዊ ጸጥታ ወይ ሱቕታ ኣይርብሾን እዩ። እኳድኣ ኣድላይን ዝሕይሎን እዩ። ከምቲ ኣብ መዝሙረ ዳዊት ክድገም እንከሎ ነቲ ውሽጣዊ ስምዒትን መንፈስን ወላ ዓው እንተ በለ ብዝያዳ ኣብ ተመስጦ ከም ዘብጽሖ ናይ መቅደርያ ምድግጋም ከኣ ከምኡ እዩ። እንደግሞ ቃላት ልዕሊ ትርጉሞም ንልቢ ጸላይይ ይትንክፍዎ እሞ ኣብ ተመስጦን ምሉእ ውህደት ምስ ኣምላኽ የብጽሖ። እንተ ኾነ ሓደ ክነስተውዕሎ ዘሎና ነግር ኣሎ ዓው ብምባልና ንቃል ኣምላኽ እቲ ቀስ ኢሉ ኣብ ልብና ዝዛረብ ኣባና ከይኣቱ ከይዓግቶ ምጥንቃቕ የድልዮና። መቅደርያ ብግሊ ይኹን ብሓባር ክንደግም ከሎና ናይ ኣስተንትኖ ጸሎት ምጳኑ ክንዝንግዕ የብልና።

ጸሎተ መቅደርያ ኣብ ሕይወት ማርያም ምስታፍ እዩ፤ ንሱ ኸኣ ኣብ ሕይወት ወዳ ዝመርሕ እዩ። ኣብ እምነትና ብማርያም ኣቢልና ናብ ክርስቶስ ክንበጽሕ እዩ እቲ ቀንዲ ጸሎትና። **ር.ሊ.ጳ. ልዮን XIII** ከምዝብልዎ ጸሎተ መቅደርያ ቀንዲ መጋበር ኣብ ሕይወት ማርያም ክትኣቱን ናብ ክርስቶስ ዝወስድ መገዲ ምርካብን እዩ ይብሉ። መቅደርያ ብቅልል ዝበለ ቃላት መጋበሪ ክትጽልን ክተስተንትን ዝሕግዝ እዩ። ደጋግሚና እናቐጸርና ክንጽሊ ከሎና ንኣእምሮን ክነጽርን ክነስተንትን ሽዑ ኣብ ኣምላኽ ክንቀርብ ይሕግዘና።

ጸሎተ መቅደርያ ኣብ ኣኽብሮት ማርያም ዝዓለመ ጸሎት እዩ። ብዙሓት ኣርእስት ሊቃነ ጳጳሳት ጳጳሳዊ መልእኽቶም ጽሑፎም። ልዮን XIII ናይ መቅደርያ ጳጳስ ብዝብል ዝፍለጡ 12 ጳጳሳዊ ዓዋዲ መልእኽታት (Encyclicals)፣ ሓምሽተ ጳጳሳዊ መልእኽቲ (Apostolic letters) ንመቅደርያ ብዝርከሉ ጽሑፎም። ንግስተ ቅ. ሮዛርዮም ዝብል ኣብ ሊጣንያ ማርያም ወሲኹም። በነዲክቶስ XVI ግንቦት 3 2008 ብዛዕባ መቅደርያ ክገልጹ እንከለዉ ጸሎተ መቅደርያ ሓድስ ኣየት መጺእዎ ኣሎ፤ ሓደ ካብቲ ዝበለጸ ምልክት መግለጺ ፍቕሪ ሓዲስ ወለዶ ኣብ ኢየሱስን ማርያምን ኮይኑ ኣሎ ይብሉ። ንበነዲክቶስ ጸሎተ መቅደርያ ኣስተንትኖ ኣብ ኩሎም ቀንዲ ፍጻሜታት ኣብ ታሪኽ ድሕነት እዩ ይብሉ።

ኣብዚ ወርኒ ጥቅምቲ እምብኣር ብግልን ብሓባርን ጸሎተ መቅደርያ ክነዝውትር ብኹሉ ይሕግዘና እዩ። ጸሎት ዝገብር ካብ ኢየሱስን ማርያም ርሑቕ ኣይኮነን። ናይ ድሕነትና ምስጢር ብዕምቆት ክነስተንትን እንከሎና ኣምላኽ ቀረባና እዩ። ጸሎተ መቅደርያ ናይ ሰላም ጸሎት እዩ ብፍላይ ምእንቲ ግላዊን ማሕበራውን ሰላም ንጸሊ። ሃገርና ፍትሕን ዕርቅን ክነግሶ ሰባት ምሉእ ናጽነት ረኺቦም ኣብ ነነድሕዶም ክከባበሩ መቅደርያ ቀንዲ መጋበሪ እዩ። ምእንቲ ኩሎም

ብዝተፈላለዩ ስቓያት ዝላቐቁ ኣምላኽ ምሕረቱ ከውርድ፣ ምእንቲ ቤተ ክርስቲያናን መራሕትናን ፍሉይ ጸጋ ክዕድለልና ጸሎተ መቐጻጸርያ ነብጽኹ።

ኣ ማርያም ኣደና ኣብ ትሕቲ መስቀል ዝተውሃብክና ኣደ ኢኺ እሞ ንፍቁር ወድኺ ሰላሙን ምሕረቱን ከውርደልና ለምንልና። እሙናትን ተፋቕርትን ክንከውን ኩሉ ጊዜ ጸሎትክን ኣማልድነትክን ኣይፈለየና።

ኣ ንግስተ ሰላም ለምንልና።

ኣባ ንጉሠ ፍሥሓ